

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมาบอ จังหวัดปัตตานี

Implementations in Accordance with the Operational of the Child Development Center Mayo District, Pattani Province

อาฮามะ นิคง¹, บาเซล अबดุลวาฮับ²

อารีผีน เทพลักษณ³ และ จร ประสงค์สุข⁴

Ahama Nikhong¹, Basel Abdulwahab²

Areepeen Theplaksana³, and Jhon Prasongsuk⁴

สถาบันรักษ์ภาคย์

Rajapark Institute, Thailand

E-mail: nikhong333@gmail.com¹, basel.riyl@gmail.com²

areepeen.riyl@gmail.com³, jhon23.riyl@gmail.com⁴

Received March 22, 2025; **Revised** April 7, 2025; **Accepted** April 30, 2025

Abstract

This study aimed to 1) study the standard operation of child development centers, 2) compare the standard operation of child development centers by gender, age, education level, and work experience, and 3) study the recommendations for the standard operation of child development centers. This research was quantitative. The research instrument was a questionnaire on the standard operation of child development centers. The data were collected from those involved in the standard operation of child development centers. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation. The research results found that 1) the standard operation of child development centers was at the highest level overall and in each aspect. 2) Comparison of the standard operation of child development centers according to the variables found that, classified by gender, education level, and work experience, the overall picture was not different. Classified by age, teachers of different ages had significantly different opinions overall. 3) Recommendations should increase the budget and learning equipment. In terms of personnel, those on duty should be aware of the importance of early childhood education. The place should be improved to be more livable in terms of buildings and facilities. Regarding academics and activities, learning plans should be designed and

prepared according to the standards. Organize a briefing meeting to foster community participation and support where all relevant sectors can participate in the planning process. In terms of promotion, there should be support for personnel in child development centers to advance in their careers and have morale in performing their duties.

Keywords: implementations; accordance; operational of the child development center

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมาบตาพาด จังหวัดปัตตานี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับดำเนินงานตามมาตรฐานการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามตัวแปรพบว่า จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ข้อเสนอแนะควรเพิ่มงบประมาณ อุปกรณ์การเรียน ด้านบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ควรมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านอาคารสถานที่ ควรปรับสถานที่ให้น่าอยู่ ด้านวิชาการและกิจกรรม ควรออกแบบและจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน จัดประชุมชี้แจงที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการส่งเสริม ควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

คำสำคัญ: การดำเนินงาน; มาตรฐาน; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทนำ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กเล็กในชุมชน เพื่อเป็นการกระจายโอกาสการเตรียมความพร้อม และพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย (Department of Local Administration, Ministry of Interior, 2017) การศึกษาระดับนี้เป็นรากฐานการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เนื่องจากวัยเด็ก เป็นวัยที่มีความสำคัญที่สุดของชีวิต จึงต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนเข้าเรียนในระดับสูงต่อไป และเพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ซึ่งกำหนดให้การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป็นเป้าหมายสำคัญเพื่อให้การขับเคลื่อนพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (National Strategy Secretariat Office, Office of the National Economic and Social Development Board, Thailand, 2017)

ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยในปัจจุบันมีหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของเด็กเล็ก (เด็กปฐมวัย) ให้มีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 (Ministry of Education, Thailand, 2020) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิตโดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากสภาพที่กล่าวมานั้นส่งผลกระทบต่อการดำเนินการจัดการศึกษาและคุณภาพในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงาน ไม่มีการกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาเด็กเล็กที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีสภาพอาคารชำรุดทรุดโทรม ขาดงบประมาณดำเนินการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มั่นคงแข็งแรง อาคารสถานที่ที่มีลักษณะแออัด คับแคบ ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่มีมาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัย ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์ที่ดี (Boridek, 2021) เพื่อการบรรลุผลสำเร็จตามที่สถานศึกษาได้วางไว้ ภายใต้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคของการบริหารจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน ทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่มีประสิทธิภาพขาดการส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ขาดการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กของเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม ผู้วิจัยต้องการศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ควรจะดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบกับต้องการที่จะให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี และเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ตามมาตรฐาน 6 ด้าน (Department of Local Administration, Ministry of Interior, 2017) ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากการศึกษาเอกสารทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 ศูนย์ จำนวน 57 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 ศูนย์ จำนวน 52 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย คือ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ระหว่าง 1 มกราคม 2567 – 30 มิถุนายน 2567

ทบทวนวรรณกรรม

Boridek (2021) ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะ การบริหาร สามารถตัดสินใจสั่งการเพื่อให้เกิดประโยชน์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

Abdulkaday and Ruangpan (2022) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึงการบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุดผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ ทักษะทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์การ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

Muijin (2020) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุดทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม โดยผ่านวิธีการของสถานศึกษา การสั่ง การสั่งการ การอำนวยความสะดวกและการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหลายฝ่าย ร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา ประกอบด้วยด้านวิชาการ งบประมาณบุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการกระจายอำนาจหลักการมีส่วนร่วมหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเองหลักการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาคน (นักเรียน) ให้มีคุณภาพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

Prajong (2023) ระบุถึงความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหาร โดยมีผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อให้การบริหารเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้จะต้องมีการวางแผน การกำหนดนโยบายซึ่งนำมาเพื่อความสำเร็จของสถานศึกษาและได้รับการยอมรับ

Phunchai (2022) ให้ความหมายของความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เป็นผู้วางแผนระบบการทำงานภายในโรงเรียนให้เป็นไปอย่างราบรื่น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ศิลปวิทยาการ คุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน อีกทั้งยังเป็นศูนย์รวมของความศรัทธาและความเลื่อมใสของผู้ร่วมงาน เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Soundee (2022) ได้ให้ความหมายความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารมีทักษะสำคัญโดยมีรูปแบบทักษะในการบริหารที่หลากหลาย ความสำคัญในการกระจายอำนาจ การมอบหมาย มอบอำนาจ เป็นการขับเคลื่อนนโยบายกำหนดทิศทางการจัดการทำรูปแบบอย่างเป็นระบบมีรูปแบบขั้นตอนกติกา และวิธีดำเนินการ บทบาทของผู้บริหารมีทักษะสำคัญเชิงเทคนิคความสามารถในการใช้เครื่องมือ ทักษะเชิงมนุษย์ ความสามารถที่จะทำงานกับคนอื่นได้ ทักษะเชิงมนทัศน์ความสามารถในการจัดการองค์กร โดยภาพรวมผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะใหม่ ๆ ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทักษะในการบริหารจึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ นอกจากนี้ทักษะยังสามารถทำให้ผู้บริหาร ให้มีศักยภาพพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง เครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามกระบวนการที่มีวัตถุประสงค์ มีการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในองค์การ ในการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม การติดตามและการประเมินผลโดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม อีกทั้งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานในสถานศึกษา ในฐานะเป็นผู้นำ ผู้กำกับดูแล มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรมมีความคิดวิจารณ์ญาณและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นผู้ชำนาญการทางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีวิธีการวิจัยดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี จำนวน 57 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานีในครั้งนี้ คือ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานีในปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 ศูนย์ จำนวน 52 คน โดยการใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏราชภัฏ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี จำนวน 52 ชุด และกำหนดส่งแบบสอบถามคืนภายใน 21 วันหรือ 3 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับแบบสอบถามผู้วิจัยไปรับด้วยตนเองที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์โดยคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS for Windows) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกได้ดังนี้

1. การใช้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
2. การใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่จึงต้องรับผิดชอบการจัดบริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ดังนั้นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา เพราะเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดของการเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยังเป็นทางเลือกหนึ่งที่บุคคลในชุมชนต่างให้ความสำคัญและความเชื่อใจในการให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องมีทั้งคุณภาพและมาตรฐานมีบุคลากรที่มีความชำนาญการทั้งด้านความรู้และในวิชาชีพ เพื่อช่วยในการพัฒนาเด็กเล็กให้มีความสมบูรณ์ครบทุกด้านสำหรับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาได้ ด้วยเหตุนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม

Table 1 Mean and standard deviation of the performance according to the operation standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province, overall and by aspect.

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี (Operation according to the operating standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Child Development Center Management Standard)	4.68	0.28	มากที่สุด (Most)
2. มาตรฐานด้านบุคลากร (Personnel Standards)	4.58	0.35	มากที่สุด (Most)
3. มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Building, Location, Environment and Safety Standards)	4.59	0.37	มากที่สุด (Most)
4. มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร (Academic and Curriculum Activities Standards)	4.39	0.37	มาก (A lot)
5. มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน (Participation and Support Standards)	4.59	0.32	มากที่สุด (Most)
6. มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (Early Childhood Development Network Promotion Standards)	4.47	0.30	มาก (A lot)
รวม (Total)	4.55	0.15	มากที่สุด (Most)

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.37) รองลงมา คือ มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.37) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.32) มาตรฐานด้านบุคลากร ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.35) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.30) และมาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.37) ตามลำดับ

2. ผลเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Table 2 Mean and standard deviation of the performance according to the operation standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province, according to the management standards of the Child Development Center.

มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Management Standards of the Child Development Centers)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง (The Child Development Center has a policy that meets the needs of parents)	4.77	0.55	มากที่สุด (Most)
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ (The Child Development Center has quality and acceptable standards)	4.85	0.41	มากที่สุด (Most)
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดี (The Child Development Center has good management standards)	4.81	0.49	มากที่สุด (Most)
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชน และสังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม (The Child Development Center opens opportunities for parents, communities, and all sectors of society to participate)	4.79	0.41	มากที่สุด (Most)
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนเด็กให้ได้รับการบริการที่ดี (The Child Development Center has allocated a budget to promote and support children to receive good services)	4.81	0.40	มากที่สุด (Most)
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการคัดสรรอาหารที่มีประโยชน์ต่อเด็ก (The Child Development Center selects food that is beneficial to children)	4.69	0.64	มากที่สุด (Most)
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสื่อการเรียนการสอนที่ดี (The Child Development Center has good teaching media)	4.71	0.64	มากที่สุด (Most)
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอุปกรณ์และของใช้ที่จำเป็นสำหรับเด็ก (The Child Development Center has necessary equipment and supplies for children)	4.67	0.65	มากที่สุด (Most)
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก (The Child Development Center has equipment and teaching media that are consistent with children's learning)	4.33	0.83	มาก (A lot)
10. บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้และทักษะที่ดี (The personnel of the Child Development Center have good knowledge and skills)	4.42	0.61	มาก (A lot)
รวม (Total)	4.68	0.28	มากที่สุด (Most)

จากตารางที่ 2 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โดยมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68, SD= 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{X}$ = 4.81, SD= 0.49) รองลงมา คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชนและสังคม

ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.79, SD = 0.41) และน้อยที่สุด คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.83) ตามลำดับ

ดังนั้น ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรเพิ่มงบประมาณการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์การเรียนเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กควรกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาสอดคล้องกับภาระหน้าที่ของบุคลากรในแต่ละปีให้ชัดเจน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายोजังหวัดปัตตานี ตามมาตรฐานด้านบุคลากร

Table 3 Mean and standard deviation of the performance according to the operation standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province, according to the personnel standards.

มาตรฐานด้านบุคลากร (Personnel standards)	n = 52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
1. หัวหน้าศูนย์มีการบริหารงานที่มีความรับผิดชอบในการดูแลบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (The center manager has a responsible management in taking care of the personnel in the child development center)	4.85	0.41	มากที่สุด (Most)
2. หัวหน้าศูนย์มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนที่วางไว้ (The center manager operates in accordance with the policies and plans)	4.69	0.51	มากที่สุด (Most)
3. ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้เป็นอย่างดี (The child care teachers and child care assistants of the child development center have the potential to train and raise children very well)	4.73	0.56	มากที่สุด (Most)
4. ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก มีการส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (The child care teachers and child care assistants promote child development in accordance with academic principles)	4.56	0.73	มากที่สุด (Most)
5. ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กมีการเสริมสร้างพัฒนาการได้อย่างเหมาะสมกับวัย (The child care teachers and child care assistants promote development appropriately for their age)	4.58	0.67	มากที่สุด (Most)
6. ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กมีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใส่ใจเด็กเป็นอย่างดี (The child care teachers and child care assistants teach and care, which focuses on learners and pays close attention to children)	4.35	0.68	มาก (A lot)
7. ผู้ประกอบอาหารมีการประกอบอาหารให้ถูกสุขลักษณะ อนามัย ตามหลักโภชนาการ (The cooks prepare food in a hygienic and nutritious manner)	4.58	0.54	มากที่สุด (Most)
8. ธุรกิจ /การเงิน/พัสดุ มีการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (The administration/finance/supplies perform their assigned duties)	4.56	0.67	มากที่สุด (Most)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

Table 3 (Continue)

มาตรฐานด้านบุคลากร (Personnel standards)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
9. บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้กับเด็กรวมทั้งบุคลิกลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดีของครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง (The personnel responsible for teaching children, including their personalities, are good role models for teachers and have good interpersonal skills with parents)	4.56	0.73	มากที่สุด (Most)
10. ภารโรงมีการดูแลรักษาซ่อมแซมสิ่งของและสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานและปลอดภัย (The janitors maintain and repair things and places to keep them ready for use and safe)	4.38	0.63	มาก (A lot)
รวม (Total)	4.58	0.35	มากที่สุด (Most)

จากตารางที่ 3 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมาบฉด จังหวัดปัตตานีโดยมาตรฐานด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หัวหน้าศูนย์มีการบริหารงานที่มีความรับผิดชอบในการดูแลบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.85$, $SD = 0.41$) รองลงมา คือครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.56$) และน้อยที่สุด คือ ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กมีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใส่ใจเด็กเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.68$) ตามลำดับ

ดังนั้น ด้านบุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กำหนดแผนการนิเทศ ติดตามให้ชัดเจนไม่มุ่งเน้นการนิเทศเอกสาร ควรให้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กควรมีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใส่ใจเด็กให้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมาบฉด จังหวัดปัตตานี ตามมาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

Table 4 Mean and standard deviation of the operation according to the operation standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province according to the building, location, environment and safety standards.

มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย (Building, Location, Environment and Safety Standards)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
1. อาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความปลอดภัย (The building, location and environment of the Child Development Center are safe)	4.52	0.64	มากที่สุด (Most)
2. สภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเหมาะสม (The environment of the child development center is suitable)	4.46	0.61	มาก (A lot)
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพื้นที่สำหรับการเล่นและพัฒนาเด็ก (The child development center has an area for playing and developing children)	4.73	0.56	มากที่สุด (Most)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Table 4 (Continue)

มาตรฐานด้านบุคลากร (Personnel standards)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
4. ห้องเรียนและอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับเด็กมีความสะอาดเหมาะสม (The classroom and equipment for children are clean and suitable)	4.69	0.58	มากที่สุด (Most)
5. สถานที่รับประทานอาหารมีความสะอาดถูกสุขลักษณะ (The dining area is clean and hygienic)	4.60	0.60	มากที่สุด (Most)
6. สภาพแวดล้อมภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอ (The indoor environment has sufficient lighting)	4.58	0.57	มากที่สุด (Most)
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก (The child development center is free from noise from outside)	4.56	0.64	มากที่สุด (Most)
8. อาคาร ห้องเรียน และบริเวณในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก (The building, classrooms, and areas in the child development center)	4.62	0.63	มากที่สุด (Most)
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเตรียมพร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน (Child development centers are prepared for emergencies)	4.67	0.55	มากที่สุด (Most)
10. ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด ไม่ลื่นมีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทสะดวกโล่ง爽 มีขนาดพอเหมาะกับตัวเด็กและมีจำนวนเพียงพอ (Bathrooms and toilets are clean, not slippery, have sufficient lighting, good ventilation, and toilets are the right size for children and are sufficient in number)	4.52	0.73	มากที่สุด (Most)
รวม (Total)	4.59	0.37	มากที่สุด (Most)

จากตารางที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมาบ จังหวัดปัตตานีโดยมาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58, SD= 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพื้นที่สำหรับการเล่นและพัฒนาเด็ก ($\bar{X}$ = 4.73, SD= 0.56) รองลงมา คือห้องเรียนและอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับเด็กมีความสะอาดเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.69, SD= 0.58) และน้อยที่สุด คือสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.46, SD= 0.61) ตามลำดับ

ดังนั้น ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรปรับสถานที่ให้น้ำดู น่าอยู่ น่าเรียนจัดทำแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้สามารถพัฒนานักเรียนได้ครบทุกด้านและสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเหมาะสม

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานีตามมาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

Table 5 Mean and standard deviation of the operation according to the operation standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province according to academic standards and activities according to the curriculum.

มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร (Academic Standards and Curriculum Activities)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเด็ก (Child development centers have appropriate teaching and learning for children)	4.42	0.72	มาก (A lot)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child development centers have learner-centered teaching and learning)	4.42	0.72	มาก (A lot)
เด็กเล็กมีคุณธรรมและจริยธรรม (Young children have morality and ethics)	4.44	0.70	มาก (A lot)
เด็กเล็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่ดี (Young children have good physical development)	4.48	0.61	มาก (A lot)
เด็กเล็กมีความสุข และชอบที่จะไปเรียน (Young children are happy and like to go to school)	4.40	0.72	มาก (A lot)
เด็กเล็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Young children can live happily with others)	4.25	0.76	มาก (A lot)
เด็กเล็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดี (Young children have good intellectual development)	4.19	0.72	มาก (A lot)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน (Child development centers promote the use of media and innovation in teaching and learning)	4.37	0.74	มาก (A lot)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ (Child development centers create learning experiences)	4.40	0.72	มาก (A lot)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Local administrative organizations supervise, monitor, and evaluate the performance of personnel in child development centers)	4.54	0.75	มากที่สุด (Most)
รวม (Total)	4.39	0.37	มาก (A lot)

จากตารางที่ 5 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โดยมาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39, SD = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X}$ = 4.54, SD = 0.75) รองลงมา คือเด็กเล็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่ดี ($\bar{X}$ = 4.48, SD = 0.61) และน้อยที่สุด คือ เด็กเล็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดี ($\bar{X}$ = 4.19, SD = 0.72) ตามลำดับ

ดังนั้น ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรออกแบบและจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สามารถเลือกใช้ได้อย่างหลากหลาย ส่งเสริมการจัดทำสื่อ อุปกรณ์หรือเครื่องมือในการสร้างสื่อการเรียนรู้ให้เพียงพอ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็กเพื่อให้เด็กเล็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดี

3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานีตามมาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน

Table 6 Mean and standard deviation of the operation according to the operation standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province according to the participation and promotion support standards.

มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน (Standards of Participation and Promotion)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน และการจัดการศึกษา (All stakeholders are involved in planning and managing education)	4.42	0.70	มาก (A lot)
2. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (All stakeholders are involved in solving problems that occur within the child development center)	4.52	0.61	มากที่สุด (Most)
3. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (All stakeholders are involved in evaluating the child development center)	4.50	0.67	มาก (A lot)
4. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากร เพื่อการจัด การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (All stakeholders are involved in sourcing resources for the child development center's education)	4.62	0.66	มากที่สุด (Most)
5. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนสามารถขอความร่วมมือจากบุคลากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อการจัดการศึกษาที่เป็นประโยชน์สำหรับเด็กเล็ก (All stakeholders are able to request cooperation from personnel in the child development center for the provision of education that is beneficial to young children)	4.63	0.66	มากที่สุด (Most)
6. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนสามารถขอใช้อาคาร สถานที่ และวัสดุ เพื่อการจัดการศึกษาที่เป็นประโยชน์สำหรับเด็กเล็ก (All stakeholders are able to request the use of buildings, locations, and materials for the provision of education that is beneficial to young children)	4.69	0.58	มากที่สุด (Most)
7. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กเล็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (All stakeholders are able to provide learning experiences for young children at the child development center)	4.63	0.53	มากที่สุด (Most)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

Table 6 (Continue)

มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน (Standards of Participation and Promotion)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
8. ชุมชนให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย (The community provides support for various information that is beneficial to early childhood development)	4.73	0.53	มากที่สุด (Most)
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับคำแนะนำปรึกษาหรือจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก (The child development center receives advice, consultation, or organizes joint activities with relevant agencies in child care)	4.63	0.71	มากที่สุด (Most)
10. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง (The child development center organizes parent meetings at least once per semester)	4.56	0.70	มากที่สุด (Most)
รวม (Total)	4.59	0.32	มากที่สุด (Most)

จากตารางที่ 6 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมาบฉด จังหวัดปัตตานี โดยมาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, SD = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ชุมชนให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X}$ = 4.73, SD = 0.53) รองลงมา คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนสามารถใช้อาคาร สถานที่ และวัสดุเพื่อการจัดการศึกษาที่เป็นประโยชน์สำหรับเด็กเล็ก ($\bar{X}$ = 4.69, SD = 0.58) และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน และการจัดการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.42, SD = 0.70) ตามลำดับ

ดังนั้น ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน จัดประชุมชี้แจงที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน และการจัดการศึกษา ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกด้าน แก่ผู้ปกครองทุกภาคเรียน หรือปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ตามมาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

Table 7 Mean and standard deviation of the operation according to the operation standards of the Child Development Center, Mayo District, Pattani Province, according to the standards of promoting early childhood development networks

มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (Standards for Promoting Early Childhood Development Networks)	n =52		ระดับ (Level)
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดี (Child development centers are a good source of knowledge exchange)	4.46	0.70	มาก (A lot)
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสามัคคีร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน (Child development centers are united and cooperative in their work)	4.31	0.76	มาก (A lot)
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงาน Child development centers explain the objectives of their work	4.56	0.57	มากที่สุด (Most)
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา (Child development centers coordinate with relevant agencies and organizations in education management)	4.73	0.53	มากที่สุด (Most)
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดตั้งชมรมและคณะกรรมการที่เหมาะสม (Child development centers establish appropriate clubs and committees)	4.56	0.61	มากที่สุด (Most)
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการชี้แจงวัตถุประสงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและ การปฏิบัติงาน (Child development centers explain the objectives, publicize activities and work)	4.42	0.75	มาก (A lot)
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดภารกิจหน้าที่ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน (Child development centers define missions and duties that are consistent with their work)	4.46	0.67	มาก (A lot)
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมชี้แจงการประเมิน ปัญหาและอุปสรรคในการ ทำงาน (Child development centers organize meetings to explain assessments, problems and obstacles in their work)	4.44	0.67	มาก (A lot)
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ ช่วยกันแก้ไข ปรับปรุงและ พัฒนา (Child development centers provide opportunities for those involved to learn, help solve problems, improve and develop)	4.54	0.64	มากที่สุด (Most)
10 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี ความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ (Child development centers support personnel in the child development centers to advance in their careers and have morale in performing their duties)	4.23	0.67	มาก (A lot)
รวม (Total)	4.47	0.30	มาก (A lot)

จากตารางที่ 7 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โดยรายมาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประสานความร่วมมือ

กับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.53$) รองลงมา คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงานและน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.67$)

ดังนั้นด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย สร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกให้ชัดเจนโดยเฉพาะภายนอก ควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้จัดทำกิจกรรมหรือสร้างความร่วมมือในการพัฒนาและส่งต่อนักเรียนสร้างเครือข่ายด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอยู่ในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการ

การอภิปรายผล

จากการศึกษาผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 1. ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะการที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะช่วงปฐมวัยให้มีพัฒนาาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยการจัดทำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และประกาศให้ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน รวมถึงมีการกำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับการศึกษาของ Chaisri and Piamphuechana (2020) ที่พบว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละแห่ง จะต้องดำเนินงานตามแนวนโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ยังได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้เพื่อเป็นแนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม และยังสอดคล้องกับ Chaichana et al. (2020) ได้ทำการศึกษามาตรฐานการดำเนินงานพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ข้อ 2 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน สามารถอภิปรายผลดังนี้ 2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ พบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านมาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับ Suvanno and Vehachart (2018) 2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโดยภาพรวม แตกต่างกัน 2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ Wajeasing et al. (2020) 2.4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 ควรเพิ่มงบประมาณ อุปกรณ์การ

เรียน ด้านบุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ควรมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านอาคารสถานที่ ควรปรับสถานที่ให้น่าอยู่ ด้านวิชาการและกิจกรรม ควรออกแบบและจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนจัดประชุมชี้แจงที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการส่งเสริมควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

สรุป

1. สถานสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21 – 30 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานต่ำ 6 – 10 ปี

2. การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือ มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน มาตรฐานด้านบุคลากร มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัยและมาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

3.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านมาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.2 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านบุคลากร ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3.3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็น ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณา รายด้านแล้ว พบว่า ด้านมาตรฐานด้านบุคลากร และด้านมาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ครูที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยเด็กและสามารถนำไปสอนให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และเด็กเกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. มาตรฐานด้านบุคลากร ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กควรมีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใส่ใจเด็กเป็นอย่างดีในทุกด้าน
3. มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเหมาะสมกับเด็กเล็ก
4. มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดีในทุกด้าน
5. มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดการศึกษาส่งเสริมกิจกรรมของเด็กเล็ก
6. มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาเด็กกับหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยคุณภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหาร
3. ควรศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กจากประชากรทั้งหมด

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่เกิดมาบนโลกใบนี้ไปจนถึงสิ้นอายุขัยของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาที่เริ่มต้นในเรื่องการพัฒนาการของวัยเด็ก ซึ่งถือเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญลำดับต้น ๆ ของชีวิตในการเริ่มเรียนรู้สิ่งต่างๆที่สังคมโลกได้ตั้งกฎเกณฑ์มา จึงควรได้รับการส่งเสริมและเสริมสร้างทักษะชีวิตต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานชีวิตของตนเอง จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีบทบาทดูแลและจัดการศึกษาให้เด็กอย่างจริงจังเป็นลำดับแรก โดยให้การส่งเสริมด้านความรู้ อารมณ์ และประสบการณ์ที่เด็กควรจะได้รับ นอกจากนี้ ควรจัดให้มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยเด็กและสามารถนำไปสอนให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น ด้านบุคลากร ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กควรมีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใส่ใจเด็กเป็นอย่างดีในทุกด้าน ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเหมาะสมกับเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดีในทุกด้าน ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดการศึกษาส่งเสริมกิจกรรมของเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาเด็กกับหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น โรงพยาบาล/อนามัย สถานีตำรวจ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็ก การจัดกิจกรรม การอบรมสัมมนา ร่วมกับทุกภาคส่วน

องค์ประกอบดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งสำคัญในการที่เด็กคนหนึ่งจะพัฒนาต่อไปได้อย่างประสบผลสำเร็จ อาจกล่าวได้ว่าการลงทุนในเด็กเล็กนั้นคือการลงทุนในมนุษย์ที่คุ้มค่า หากมีการส่งเสริมพัฒนาการของพวกเขอย่างถูกต้องและเหมาะสม ที่เด็กทุกคนได้รับความคุ้มครอง ดูแล พัฒนาให้การเรียนรู้และการศึกษาให้สมวัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งถึง เสริมภาคและมีคุณภาพ เพื่อให้เด็กได้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดี พร้อมกันนี้ยังกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ มีการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กต่อไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือเป็นสถานศึกษาที่สำคัญลำดับแรกในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยประเด็นเรื่องศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถูกพูดถึงมาอย่างยาวนาน และมีความพยายามที่จะสร้างระบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ตอบโจทย์ของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม กันให้เป็นแหล่งเรียนรู้และที่สำคัญการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเพื่อส่งต่อไปถึง ผู้ปกครองให้มีบทบาทในการส่งเสริมด้านการศึกษามากขึ้นควบคู่กันไป ที่สำคัญผู้ปกครองต้องสานต่อเพื่อพัฒนาการที่ดีและต่อเนื่องของเด็ก เป็นหนึ่งในการจัดการศึกษาที่เป็นตัวแบบที่ดีและสิ่งที่จะพัฒนาต่อเนื่องขึ้นไปคือการเรียนรู้ของเด็กที่เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ โดยเฉพาะในสามจังหวัดภาคใต้ที่ต้องมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น คือ คุณภาพ การศึกษา และการเรียนหลักสูตรที่ถูกต้องควบคู่กับความรู้เชิงวิชาการที่ทันสมัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้เกิดความเข้มแข็งและความสงบสุขในพื้นที่ต่อไป

References

- Abdulkaday, M., & Ruangpan, N. (2022). Instructional leadership of school administrators under the secondary educational service area office Narathiwat. *Al-Hikmah Journal FTU*, 12(24), 141–155.
- Boriaek, S. (2021). *Leadership of school administrators affecting teachers performance in schools under the secondary educational service area office 22*[Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Chaichana, K., PhraPaladKosit Kosito., Somkhaoyai, T., & Srisuwan, K. (2021). Administrative factors affecting to the operations quality of child development center under the local administration organization in Nakhon Si Thammarat primary educational service area office 4. *Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus*, 8(2), 151–164.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/247133>
- Chaisri, P., & Piamphuechana, N. (2020). The standard operation approaches of Child Development Center (CDC) under the local administrative organization in Khon Kaen municipality area, Mueang district, Khon Kaen province. *NEU Academic and Research Journal*, 10(3), 136–150. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/244959>

- Department of Local Administration, Ministry of Interior. (2017). *Operational standards for child development centers of local administrative organizations B.E.2559(2016)*.
https://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2017/4/2199_5930.pdf
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610.
- Muijin, S. (2020). *A study of the administration of basic education institutions to be learning organizations under the office of the Chanthaburi primary educational service area* [Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University].
- Ministry of Education, Thailand. (2020). *National Education Act B.E. 2542 (Update)*.
<https://www.moe.go.th/>
- National Strategy Secretariat Office, Office of the National Economic and Social Development Board, Thailand. (2017). *National Strategy 2018–2037 (Summary)*. http://bic.moe.go.th/images/stories/pdf/National_Strategy_Summary.pdf?ref=newsletters.holoniq.com
- Phunchai, P. (2022). *The role of school administrators in promoting learner-centered teaching and learning according to the opinions of teachers under the Chanthaburi primary educational service area office*[Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University].
- Prajong, U. (2023). *A study of the role of good governance administration of basic education administrators under the office of the secondary education area 18*[Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University].
- Soundee, M. (2022). *school administrators' skills affecting school administrations in the 21st century under Chanthaburi primary educational service area office 1*[Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University].
- Suvanno, K., & Vehachart, R. (2018). A comparison of teachers' opinions on the operation of early childhood development centers under local administrative organizations in Songkhla province. *Walailak Procedia*, 2018(4), ss95. <https://wjst.wu.ac.th/index.php/wuresearch/article/view/5280>
- Wajeesing, C., Pienthunyakorn, S., & Pimpichai, R. (2020). State, problems conduction and effective of child development centers of local administrative organizations in Udon Thani Province. *Journal of Educational Administration and Leadership. Sakon Nakhon Rajabhat University*, 8(31), 73–82. <https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=767>